

KLINIČKI BOLNIČKI
CENTAR OSIJEK
Ul. Josipa Huttlera 4
31 000 Osijek
Tel.: 031/511-511
Fax.: 031/512-221
E-mail: ravnateljstvo@kbco.hr

KLINIKA ZA ANESTEZIOLOG
REANIMATOLOGIJU I
INTENZIVNO LIJEČENJE
ZAVOD ZA LIJEČENJE BOLI
izv.prof.prim.dr.sc. Ivan Radoš,
dr.med.
Tel.: 031/511-532

INFORMACIJE O POSTUPKU EPIDUROLIZA

Epiduroliza ili Raczova procedura je minimalno invazivan postupak kojim djelomično ili u potpunosti uklanjaju vezivne priraslice u epiduralnom prostoru. Time se umanjuje pritisak na korijene kralježničnih živaca, te se oslobađa pristup lijekovima koji umanjuju upalu. Rezultat je smanjenje boli. Vezivne priraslice mogu nastati nakon operacije diskus hernije, laminektomije ili posljedično kroničnoj upali različite etiologije. Njihova pojava je dio normalnoga cijeljenja rane.

Ovaj zahvat se izvodi u operacijskoj dvorani. Bolesnik koji je natašte, za vrijeme izvođenja zahvata leži u potrbušnom položaju sa jastukom ispod donjeg dijela trbuha. Kontroliraju mu se vrijednosti krvnoga tlaka, rad srca - EKG, broj srčanih otkucaja, zasićenost arterijske krvi kisikom. Ukoliko ne postoje kontraindikacije, bolesnik prije početka zahvata u venu dobiva lijek protiv bolova (analgetik) i lijek za opuštanje (anksiolitik), kako bi se smanjila nelagoda. Za vrijeme zahvata liječnik komunicira sa pacijentom. Najčešći pristup iglom je kroz sakralni kanal ili rijeđe kroz transforaminalni otvor. Koža na mjestu uboda se dezinficira antiseptičnim sredstvom, te se potom ona i potkožno tkivo anestetizira lokalnim anestetikom. Potom se igla uvede u epiduralni prostor. Položaj igle se utvrđuje s pomoću davanja radiografskog kontrasta i RTG uređajem. Kada se lociraju epiduralne priraslice, u epiduralni prostor se injicira mješavina hijaluronidaze, protupalnoga lijeka i lokalnoga anestetika. Hijaluronidaza je lijek koji može smekšati i djelomično razgraditi vezivne priraslice. Metilprednizolon je steroid, lijek koji umanjuje upalu. Lokalni anestetik (npr. levobubovakain) je lijek koji umanjuje bol. Po završetku postupka, epiduralna igla se izvuče iz tijela te se na mjesto uboda postavi sterilni pokrov.

Lijekovi koji se upotrebljavaju prilikom postupka mogu utjecati na sposobnost upravljanja motornim vozilima i strojevima, te na sposobnost odlučivanja do 24 sata nakon njihove primjene. Uzimanje alkoholnih pića ili nekih drugih lijekova može pojačati utjecaj ovih lijekova. Po završetku zahvata pacijenti par sati borave u prostorijama za oporavak, pod stalnim nadzorom medicinskih tehničara i po potrebi liječnika. Pacijent se može otpustiti kući nakon 2 do 3 sata boravka u našoj poliklinici.

Prvi rezultati u smislu smanjenja ili prestanka bolova mogu se osjetiti neposredno nakon zahvata. Oni su posljedica djelovanja lokalnoga anestetika, koje prestaje nakon par sati. Ukoliko pacijent osjeti trnjenje ili slabost u nogama, to je posljedica djelovanja lokalnoga anestetika i prestati će za par sati. Kroz par dana nastupa

djelovanje metilprednizolona koje može trajati nekoliko mjeseci. Postoji mogućnost izmjenjivanja perioda bez bolova, sa periodima uz bolove koji se reguliraju analgeticima. Ukoliko ne bude nuspojava, pacijent se sutradan može vratiti svojim svakodnevnim aktivnostima.

Pacijent kod kuće treba svakodnevno provoditi vježbe koje ću mu biti izdane na dan zahvata. Nakon ovakvog zahvata nije potrebno provođenje stacionarne fizikalne rehabilitacije u toplicama. Prvi kontrolni pregled preporuča se učiniti mjesec dana nakon zahvata. Ako ne dođe do umanjjenja boli nakon 7-14 dana,

zahvat se neće ponavljati. Ako je zahvat uspješan, epiduraliza se može ponavljati svakih 6 mjeseci. Kao i kod izvođenja drugih invazivnih postupka, postoji mogućnost nastanka komplikacija. One uključuju alergijske reakcije na lijekove ili dijelove medicinske opreme, spinalnu anesteziju u slučaju ubrizgavanja lokalnog anestetika u cerebrospinalnu tekućinu, epiduralni hematoma, depresiju ili prestanak disanja, infekcije, vagalnu reakciju s padom vrijednosti krvnoga tlaka i broja otkucaja srca, mučninu i povraćanje, gubitak svijesti, pojačanje intenziteta boli, ozljedu živca, kosti, mišića, injekciju lokalnog anestetika u krvnu žilu te posljedični epileptični napad i zastoj srca, ulazak igle u trbušnu šupljinu i ozljeda unutrašnjih organa. Ako imate neke od nuspojava nakon izvedenog zahvata, potrebno je nazvati broj 031/511531 ili 031/511532 za vrijeme radnoga vremena, ili se javiti se u Centar objedinjenog hitnog prijema KBC Osijek po završetku radnoga vremena. Napominjemo da se u kliničkoj medicinskoj praksi mogu pojaviti i drugi rizici i komplikacije koji nisu navedeni. Tijekom izvođenja predloženog zahvata mogu se pojaviti okolnosti i stanja koji se ne mogu predvidjeti, a zahtijevaju dodatne anestezijske ili kirurške postupke. U slučaju hitnosti zbog neočekivanog događaja, informirani pristanak (za anesteziju) neće biti moguće dati, stoga je mogućnost daljnjeg liječenja objašnjena sada.